ROOMSCHE JEUGD
MALMBERG'S KINDERTIJDSCHRIFT
ONDER REDACTIE V J. J. VERBEETEN DIR. DER BISSCHOPP KWEEKSCHOOL TE UTRECHT
JE MAINTIENDRAI
L'UNION FAIT LA FORCE
UITG. V. L. C. G. MALMBERG NIJMEGEN
UITGEVER VAN DEN APOST. STOEL
OMNIA INSTAURARE IN CHRISTO
DIT BLAD VERSCHIJNT WEKELIJKS PRIJS 2½ CENT V. BELGIË 6 CENTIEMEN

Bij de ontmoeting.

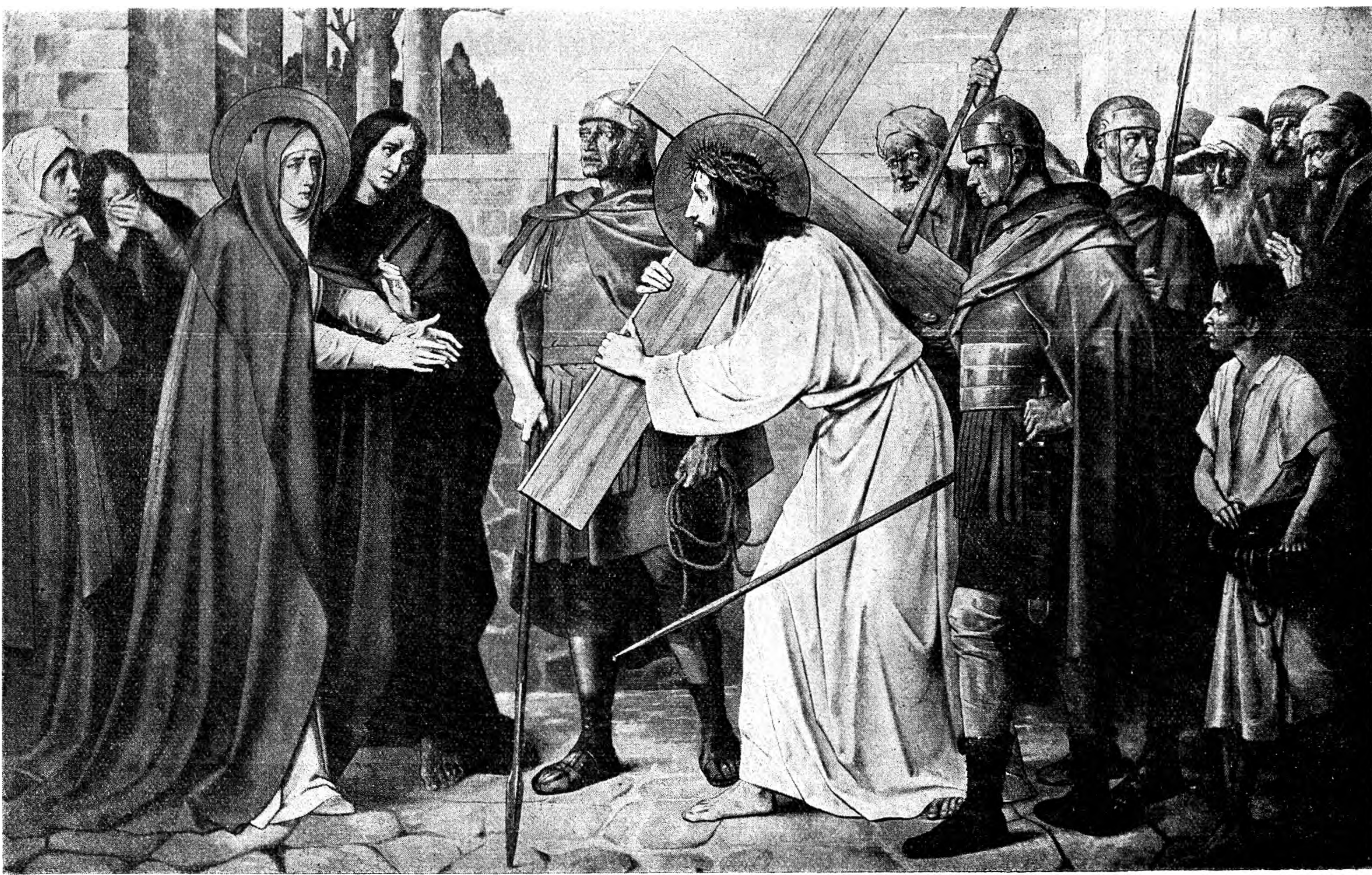
Wat een moeder lijden kan,
Moederlief hebt gij geleden,
Toen uw Zoon, uw lieve Zoon
Met zijn kruis kwam aangetreden,
En gij Hem geen droppel troost
Heel geen lafenis mocht geven,
Hij, de hemel van uw hart,
Hij, het leven van uw leven!

Och, wat zag zijn lief gelaat
Rood en vuil en dikgezwollen!
Telkens zaagt ge een nieuwen traan
Louter bloed zijn wang afrollen.
Telkens stiet het zware kruis
Op den krans van stekels neder;
En zijn schouder scheurde 't kruis
Telkens dieper, telkens wreeder!

Wat een moeder dragen kan
Moederlief hebt gij gedragen,
Toen gij daar uw Lievling zaagt,
Zoo gepijnigd, zoo geslagen.
Moeder, moeder weet gij 't wel:
't Was ook mee om mijne zonden,
Dat de schoonheid van uw Zoon
Zoo mismaakt werd en geschonden.

Moederlief, vergeef het mij!
'k Wist niet wat ik deed, o Moeder,
Make uw smart en die uws Zoons
Eindlijk eens mijn harte vroeder!
'k Wil, o moeder, voor uw leed
Met mijn eigen lijden boeten
Om u, Moeder en uw Zoon
In uw luister eens te ontmoeten.

A. M. D. G.

A. en P. WINDHAUSEN — O. L. Vrouwekerk, Utrecht.

JEZUS ONTMOET ZIJNE MOEDER.

(Vervolg.)

Wat een stil, treurig samenzijn was dat koffie-uur. Elza at weinig, en toen 't tweede ontbijt was afgeloopen, stond ze haastig op, vloog naar boven en sloot zich op in haar kamertje, waar ze bleef tot Grietje met de boodschap kwam, dat er een brief voor haar gekomen was. Grietje schrikte, want met een ruk ging de deur open. Waar is die brief?

„Je had me die dadelijk moeten ter hand stellen," viel Elza uit en keek 't dienstmeisje met fonkelende oogen aan. „Waar ligt hij?" Ze stiet Grietje op zij om naar beneden te vliegen, maar 't meisje hield haar tegen en de hand met den brief erin van achter haar rug te voorschijn brengende, zei ze met een ondeugende flikkering in haar oogen: „Als 't u belieft, juffrouw, hier is de brief."

Elza rukte hem 't kind uit de vingers en stapte haastig onder 't prevelen van een lieflijk woord aan 't adres van 't meisje haar kamertje weer binnen.

Des middags aan tafel komend, zag Elza er zeer opgewonden uit. Ze hield den straks ontvangen epistel in de hand en haar moeder naderend, die op een gemakkelijken stoel — een zeer eenvoudige rieten stoel was 't — aan tafel zat, zei ze met een stem bevend van drift: „Moeder, 't zal er toch van moeten komen. Ik zal kamenier moeten worden!"... Ze wierp haar moeder den brief in den schoot en snikte... „Adelheid zelve zet er mij toe aan."

„Er blijft dus niets anders over dan een betrekking te zoeken," schrijft ze... Zij begint ook al tegen me te preeken, en herinnert er me aan, dat ik bij haar tante kan komen. De oude dame heeft Adelheids moeder over me geschreven — dat briefje was in de enveloppe gesloten... Mooie woorden zet ze op 't papier... maar daar hecht ik niet aan. 't Is een heks — volgens Adelheid — en ik zal er een prettig leventje hebben... Ik zal moeten gehoorzamen, de dienares moeten zijn, al haar kuren moeten verdragen, aan haar deftige vrienden voorgesteld worden als haar... meid... want een kamenier is niets meer dan zoo iemand... God! God! wat een vooruitzicht!" Ze zweeg, liet zich op een stoel vallen, verborg 't gezicht in de handen en barstte in tranen uit.

„Kind, mijn arm, lief kind!" riep mevrouw Mauritsen met een stem trillend van ontroering," kom bij mij... lieveling, toe! schrei je verdriet uit aan het hart van je moeder, kom!" En toen Elza de handen van haar gezicht nemend, half onwillig naast den stoel van mevrouw Mauritsen kwam staan, trok deze 't meisje naar zich toe, eerst bij haar kleed en toen Elza dichterbij kwam, bij haar hand, die koortsig gloeide en fluisterde met 't teederste medelijden naar 't ontstelde gezicht van haar Elly opziende: „Kind, God weet, dat ik dubbel zooveel pijnen en armoede en vernedering zou willen lijden, als ik daardoor leed en droefheid kon besparen..."

„Och moeder," viel Elza in, „ik geloof wel, dat u medelijden met me hebt, maar wat helpt me dat?" Ze trok haar hand uit die harer moeder en zei met ingehouden drift: „Morgen ga ik heen... U kan in den brief van 't oude mensch lezen, dat ik komen kan zoo spoedig ik maar wil..."

„Kind," zuchtte mevrouw Mauritsen, „je zou niet van hier behoeven te gaan, het leven in, dat je zoo verschrikkelijk vindt, als je besluiten kon te gaan leeren voor een examen. Aan de inrichting, waar Cecilia geplaatst werd is een kweekschool voor onderwijzeressen verbonden. Die worden er kosteloos opgeleid... Als..."

„Maar moeder!" barstte Elza uit, „hoe kunt u me zóó iets voorstellen?" Ze was vuurrood van verontwaardiging en voegde er vinnig bij: „Verbeeld je; opgeleid te worden aan een kostelooze school! Tusschen welk volkje zou ik komen te zitten!... Ik verzeker u moeder, dat ik mijn uiterste best zal doen buiten zulk een omgeving te blijven..."

Mevrouw Mauritsen schudde treurig 't hoofd. Ze scheen op 't punt iets te willen zeggen, maar kwam er niet toe.

„Ik weet wat u denkt, moeder," hernam Elza, haar moeder strak aanziende.

„Wees dan eens mijn gedachtenlezeres kind," zei de moeder verwachtend en blij was ze er om, dat Elza geraden had, wat haar moeilijk viel tegen 't ongelukkige kind uit te spreken.

„Wel, moeder, u denkt, dat ons, dat mij nà onze lotsverandering geen andere plaats open staat dan eene in zulk een omgeving, en dat ik er. ondanks mijn tegenstribbelen toch zal binnengesleept worden. Heb ik goed geraden?"

„Ja, maar ik heb er nog iets bij gedacht, kind.

Ze rukte Grietje de enveloppe uit de hand.

Ik dacht, dat we, al moesten we ook voortaan leven met en bij eenvoudige, nederige menschen, daarom niet ongelukkiger zouden zijn, mits die menschen braaf en rechtschapen en fatsoenlijk verdienden genoemd te worden."

„Zoo iets heeft de wijze Cecilia me ook al verteld gisteren avond," zei Elza bitter. „Zij zal niet veel lijden onder die ellendige lotsverandering, denk ik."

„Wij," mevrouw Mauritsen sprak dit „wij" met klem uit, „lijden onbeschrijflijk onder de over ons gekomen ellende, Elza. God weet 't, hoe zwaar we die ellende op ons voelen drukken; maar we trachten moedig te blijven, niet te morren, niet bitter te worden, waardoor we O. L. Heer zouden beleedigen, waardoor we ons zouden verwijderen van Hem, die alleen ons staande kan houden."

Elza luisterde reeds lang niet meer naar de ernstige woorden harer moeder. Haar geest was ingespannen bezig met aardsche dingen. Ze overwoog, hoe ze 't zou aanleggen om in een net toiletje bij Adelheids tante aan te komen. Zou ze haar moeder om raad en hulp vragen?... Raad zou moeder kunnen geven, maar hulp? Zij bemoeide zich, jaren lang reeds, met geen geldzaken. Zou ze Cecilia aanspreken?... hoe ongevoelig van haar zuster, haar niet te voorkomen door aanbieding van wat geld. Ze had er in haar brief immers al om gevraagd! ...Nu, ze zou haar verzoek mondeling herhalen, straks of dien avond, als ze bij haar zou komen op haar kamertje. Toen dit besluit bij haar vast stond, verdiepte Elza zich in gissingen omtrent haar naaste toekomst. Hoe zou 't haar gaan bij de oude dame, die zoo lastig was? Wat zou er van haar gevergd worden? op welken voet zou ze met haar eerste meesteres omgaan? Hoe zouden de dienstboden haar bejegenen? Ze begon inwendig te gloeien bij de gedachte, dat ze haar als huns gelijke zouden beschouwen en behandelen.

Cecilia kwam even als den vorigen avond zuster goeden nacht wenschen. Als zij verwacht had eens hartelijk met Elza te zullen kunnen praten, werd ze als zoo menigmaal ook nu weer teleurgesteld. Elza was stug, beantwoordde met niet één kus de twee kussen, die Cecilia haar op beide wangen drukte, maar prevelde alleen een koel: „slaap wel." „Ik zie 't haar aan, dat ze me graag ziet heengaan," dacht Cecilia zuchtend. Toch was dit niet zoo. Elza had immers iets te vragen.

„Cecilia!" riep ze. En toen Cecilia zich vlug op den drempel omkeerde en met een blij gezicht naar haar toekwam, vriendelijk vragend: „Wat is er lieve Elly?" zei dit zelfzuchtige kind op verwijtenden toon: „Cecile, ik vind 't heel onaardig van je, dat je me tot nu toe geen antwoord gegeven hebt op mijn vraag, mijn verzoek of je me helpen wou met 16 gulden. Je ziet zelf, je moest 't althans zien, hoe hoog noodig ik een japon moet hebben." Ze stond driftig op van haar stoel, keerde zich om en om vóór haar zuster en hernam. „Is 't niet afschuwelijk in zoo'n voddig ding te moeten loopen? Ik heb wel vijf scheuren in den rok moeten dichtnaaien. De dunne stof kan niets lijden en ik kon ze op de fiets niet ontzien en..." Ze liet de plooien, waarbij ze de japon vast hield uit de vingers glippen, viel op een stoel en barstte in tranen uit.

„Arme Elly. Je vergist je, als je denkt, dat ik den treurigen toestand van je toilet niet heb opgemerkt," zei Cecilia vriendelijk. „Elly moet zoo spoedig mogelijk een nieuwe japon en een nieuwen hoed hebben," dacht ik, toen ik je nauwelijks had gezien en lieve, dat nieuwe toiletje zal vandaag of morgen wel komen."

Voor een kort poosje speelde er een zonnestraaltje over Elza's gezicht.

„Och!" dacht Cecilia, „wat ziet ze er lief uit met dien glans van vroolijke verrassing op de kinderlijke trekken!"

„Zoo gauw al!" riep Elza. „Dan heb je 't zeker besteld bij juffrouw Durinck, bij wie ik een paar keer een eenvoudig japonnetje liet naaien. Binnen twee dagen was 't mensch er gewoonlijk mee klaar. Van welke stof is de robe en welke kleur heb je voor me genomen?"

„Je lievelingskleur is blauw, in alle tinten, daarom bestelde ik een stof in die kleur, maar niet te licht, verzocht ik. Dan zou je te weinig aan 't toilet hebben en... lieve, je begrijpt, we moeten 't langer met onze kleeding doen dan vroeger."

Weg was 't zonnestraaltje en strak en somber stond weer 't jonge gezicht. Dat deed de oudere zuster leed. Toch zei ze niets om den indruk van haar laatste opmerking weg te nemen. Integendeel, meenende verstandig te handelen met Elza een overzicht te geven van hun geldelijken toestand, hoe die was op 't oogenblik dat zij Coletaheuvel verlieten, en hoe die verbeterde door hulp van anderen, vertelde zij Elza alles.

't Meisje had eerst met afgewend gezicht zitten luisteren; maar toen Cecilia sprak van de goede Martha, van haar voorstel en van haar blijdschap toen dat werd aangenomen, keerde ze haar zuster een gezicht toe zóó boos, zóó ontsteld, dat deze er van schrikte.

„Hoe konden jullie dat doen?" riep ze. „Jullie laten onderhouden door iemand, die eens je dienstmeid was... kunnen jullie dàt dragen? Nu begrijp ik waarom juffrouw Donker zoo gemeenzaam met jullie omgaat... 't schepsel durft jou bij den naam noemen... die brutale..."

„Stil! zwijg Elza!" viel Cecilia haar zuster in de rede. Ze was doodsbleek geworden en

zag Elza met van verontwaardiging fonkelende oogen aan. „Ik duld niet," riep zij, „dat je op die wijze spreekt over de goedhartige, de edele vrouw, die je moeder en je zuster op de meest kiesche wijze heeft behoed voor de vreeslijke noodzakelijkheid, hulp... ondersteuning te zoeken bij gewezen vrienden... bij kennissen... bij... God weet wie! Wij zijn Martha dankbaar, innig dankbaar!"... zacht en met gevouwen handen voegde ze er bij: „God zegene haar!"

„Ik zou liever van honger willen sterven, dan aan een dienstdoende hulp te vragen," bromde Elza. Met een spotlachje vol bitterheid beantwoordde Cecilia Elza's dwazen uitval. Harde woorden kwamen haar op de lippen, maar ze hield ze terug, overwegende, dat 't zelfzuchtige, ongevoelige kind meer te beklagen en treuriger er aan toe was, dan zij met haar drieën dit waren.

„Je gelooft me niet," hernam Elza, toen haar zuster bleef zwijgen. „Je denkt, dat ik 't niet meen. Dat doe ik wel! ik ga liever dood! zeg ik je, dan aan een ondergeschikte bijstand te vragen."

„Je verbeeldt je, dat je 't meent," zei Cecilia zacht. „Ik houd 't er voor, dat een mensch 't niet licht tot zulk een uiterste laat komen, maar integendeel bijtijds naar hulp uitziet."

Elza kon niet zeggen, wat ze misschien te zeggen had, want Grietje stak onverwacht haar gezicht door de deuropening. „Alweer een brief voor u, juffrouw Elza!" riep ze en stak nu ook dezen naar binnen.

„Dat zal de brief zijn, die de mijne gepasseerd is," zei Elza op de deur toesnellend en Grietje de enveloppe uit de hand rukkend. Ze vergat op dit oogenblik hare gewone houding tegenover dienstboden en snauwde: „Geef hier!"

„Zie je wel?" riep ze toen, Cecilia 't handschrift van 't adres toonend, „de brief is van Adelheid. Zou ze weer preeken?"

Twee dagen later bracht Cecilia haar zuster naar 't hoofdstation van de stad. Daar wachtte Adelheid Wiers haar vriendin Elza. Adelheid zou haar naar haar tante geleiden. Haar ouders verlangden dit.

't Afscheid der zusters was kort en van Elza's kant vrij koud.

„Zul je ons gauw laten weten, hoe 't je gaat, lieve Elly?" vroeg Cecilia toen ze haar zusje met groote ontroering den laatsten kus op 't kindergezicht drukte. Elza verstond de vraag maar half. Haar aandacht werd te zeer in beslag genomen door wat haar omringde. Cecilia herhaalde haar vraag en wat kreeg de zachte, bezorgde zuster tot antwoord?

„Misschien wel!"

Enkele minuten later staarde Cecilia met tranen in de oogen den trein na, die haar zusje, dat dwaze schepseltje, dat ze met al haar gebreken toch zoo innig lief had, ver van haar wegvoerde.

VI.

Stil lijden en weerzien.

De zomermaanden waren buitengewoon mooi. De meest ontevreden mensch gaf dit toe. Overdag een stralende zon, een blauwe hemel en een koel windje uit 't zuidoosten. Des nachts zacht neervallende regenbuien. 't Geboomte, de planten hadden een frissche tint, de bloemen pronkten in teere en helle kleuren. De kleinste tuinen zelfs waren een lust voor de oogen.

't Witte huisje aan den Rijn lag te schitteren onder den zonnigen hemel, omgeven door het goed verzorgde tuintje als door een bloemenkrans. Den geheelen dag stonden deuren en vensters open, en speelde de wind met de dunne ranken van 't klimop, die er om heen kransden en met de doorzichtige, sneeuwwitte gordijnen er achter. Witte en blauwe duiven vlogen om het dak of zaten zich op den nok of in de goot te koesteren in de zon. Het nederige huis zag er zóó vriendelijk uit, zóó gezellig, zóó lief, dat 't wel 't verblijf kon zijn van volmaakt geluk, van ongestoorden vrede. Toch was het dit niet. Binnen die witte, met groen en bloemen behangen muren, waar de zonnestralen langs de wanden en op de meubelen speelden, waar 't gezang der vogelen en 't gekir der duiven van den morgen tot schemeravond toe weerklonk... werd veel geleden. Daar zagen treurige oogen naar buiten, ver weg, over de frissche grasvelden, over den vroolijken Rijn, zonder dien te zien. Daar klonken de stemmen zacht, fluisterden ze dikwijls en gingen de voetstappen onhoorbaar op en neer door de vertrekken.

Mevrouw Mauritsen was na haar aankomst in 't huisje van juffrouw Donker steeds zieker en zwakker geworden. Ze lag meestal te bed, een doode gelijk, kon bijna niets meer gebruiken en sprak weinig meer. En als ze sprak, over man en kind, de twee, die ver weg waren, die haar geest altijd zocht en niet vinden kon, want ook Elza was zwervend. Reeds uit drie verschillende plaatsen in 't land waren in 't witte huisje brieven van 't kind aangekomen, brieven vol klachten, vol gemor, vol bittere woorden tegen de menschen ja, soms tegen God. Schreiend zat Cecilia haar moeder deze droevige bladzijden voor te lezen en als 't laatste woord gelezen was, schreiden ze samen om haar verdwaalde lieveling. 't Was nu veertien dagen geleden, dat Elza haar laatsten en treurigsten brief schreef. Cecilia had haar zuster reeds des anderen daags geantwoord. Mevrouw Mauritsen had er enkele woorden bijgevoegd met

een hand, die haar oudste dochter had moeten vasthouden en leiden. „Elly, lieveling, ik voel dat ik spoedig sterven zal... kom terug...!" Dit schreef de arme moeder en veertien dagen lang wachtte zij, telkens met een gefluister, nauwlijks hoorbaar, meermalen nog met verlangende oogen, vragend aan dochter of vriendin, als een van beiden zich over haar heen boog of er tijding was gekomen van Elza... Dikwijls volgde op Elza's naam die van den voortvluchtigen man. Aandoenlijk suisde 't dan van de bleeke lippen: „Frits! Frits!... ik zou je zoo zielsgaarne zien vóór ik sterf! waar zwerf je toch, mijn arme, ongelukkige man?" Cecilia bracht vreeslijke dagen door. Elken morgen dacht ze bij den kus, dien ze moeder op de witte wangen drukte voor ze heenging naar school. „Hoe zal ik haar straks terugvinden?"... En als de angst haar toefluisterde: „dood misschien!" kromp zij ineen van schrik en droefheid, en had zij al haar geestkracht, al haar moed noodig om haar dagtaak te gaan vervullen. Onderweg naar Vredenoord bad en schreide ze gewoonlijk, maar eenmaal voor de klasse staande, vergat ze, wat haar bekommerde en geheel opgaande in haar werk, voelde zij haar kruis pas weder als de kinderen de school verlaten hadden. Dan vloog haar geest haar reeds vooruit naar huis; dan scheen de weg haar lang en had ze soms een gevoel of haar voeten maar heel langzaam voort konden.

(*Wordt vervolgd.*)

Brieven schrijven.

't Is avond. In de gezellige huiskamer van meester Barendse is de lamp aangestoken. Vader leest de krant, moeder is op de naaimachine bezig aan een nieuwe jurk voor zus, en zus zelf zit met een ernstig gezicht aan tafel en bijt op de punt van haar penhouder.

Een blaadje wit papier ligt voor haar, want ze zal een brief schrijven.

Aan wie, denkt ge?

Aan tante Cato, die haar heeft uitgenoodigd, in de vacantie een weekje bij haar in Amsterdam te komen logeeren. Nu, je kunt begrijpen, dat ze zoo iets heel graag doet. Maar vader heeft gezegd:

„Hoor eens, kind, je wordt nu al zoo groot, je zit op school al in de vijfde klas. Nu moet je zelf maar eens aan tante Cato schrijven, dat je heel graag haar vriendelijke uitnoodiging aanneemt."

Dat vond zus goed. Ze zou het wel gauw even doen, en nu heeft ze al twee regels op haar papier geschreven, maar — daar blijft het bij. Ze kan niet verder.

Laten we eens even over haar schouder gluren en lezen, wat ze geschreven heeft.

Lieve tante Cato.

Ik wil heel graag een poosje bij je komen logeeren.

Dàt staat er, maar — nu weet ze niets meer. Ze denkt en denkt en kijkt strak voor zich uit, doch niets wil haar meer te binnen schieten. En zóó kan ze den brief toch niet wegsturen. Wat zou tante Cato wel denken van zoo'n korten brief?

„Va, kijk eens, wat moet ik nog meer schrijven?" vraagt ze eindelijk, half schreiend, omdat ze het naar vindt, aan vader hulp te moeten vragen, nu ze toch stellig meende, het zelf zoo goed te kunnen.

Vader kijkt van zijn krant op.

„Laat me maar eens zien, Suze, wat je zooal geschreven hebt," zegt hij.

„Wel, dat is niet veel, hoor, en 't is nog niet eens goed ook."

„Niet goed, va? Waarom niet? Er staan toch geen taalfouten in, is 't wel? En ik vertel ook geen leugens, want ik ga heusch graag naar tante Cato."

„Neen, Suze, leugens staan er niet in, en taalfouten ook niet. En tòch is het zoo niet goed. Toen ik nog een kleine jongen was, heeft meester me eens een rijmpje geleerd, en toen kon ik nooit meer een brief verkeerd beginnen."

„Hè, va, leer mij dat ook."

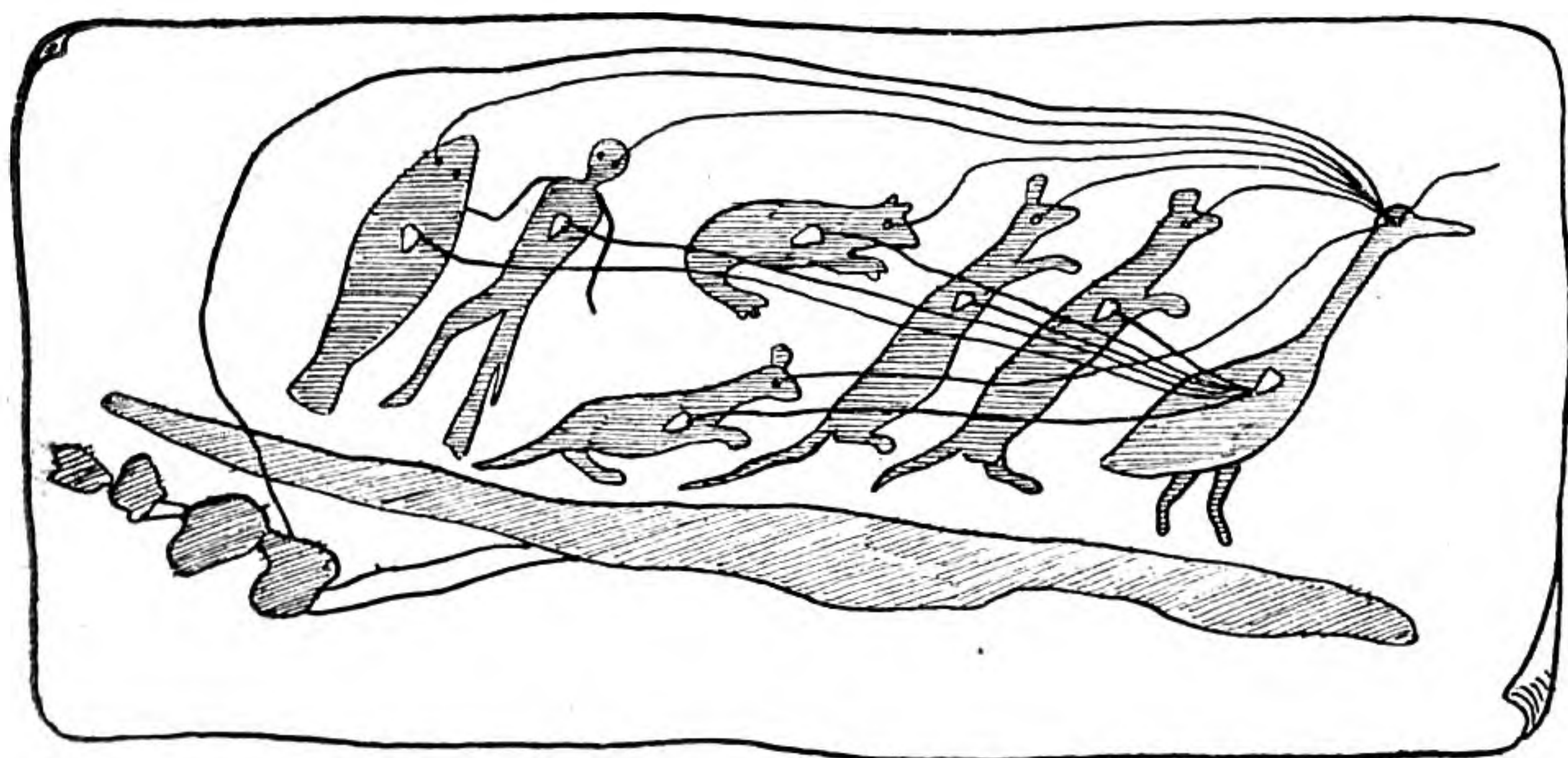
„Nu, luister dan maar. Het was zoo:

Wie een brief begint met „Ik"
Is een groote stommerik.

„Hé ja, pa, nu begrijp ik het. Maar ik vind brieven schrijven erg moeielijk. 't Is een naar werk, hoor. Ik wou, dat de menschen nooit brieven hoefden te schrijven. De Batavieren schreven nooit brieven, heeft de juffrouw op school verteld."

„Ja, dat is waar. Schrijven konden de Batavieren niet. En lezen evenmin. Toch kan ik je wel zeggen, dat er vroeger, en misschien nu ook nog wel, menschen waren, die niet wisten,

wat schrijven was, en die tòch aan anderen brieven schreven, waarin ze het een of ander meedeelden of om iets vroegen."

„O paatje, nu wil je me wat wijsmaken. Hoe kan nu iemand, die niet schrijven kan, tòch een brief schrijven. Dat is onmogelijk."

„En toch is het zoo. Luister maar eens goed, dan zal ik je vertellen, hoe dat kan.

Je hebt wel eens van Amerika gehoord, hé?"

„Ja, pa, zeker, daar ligt immers de groote stad New-York, waar altijd zooveel landverhuizers naar toe gaan met die reuzenstoomboot, de Rotterdam, geloof ik."

„Net, en daar in Amerika wonen dus menschen uit alle mogelijke landen van Europa, ja zelfs uit andere werelddeelen. Maar die blanken en negers en Chineezen enz. hebben er niet altijd gewoond. Neen hoor, er is een tijd geweest, dat er enkel maar roodhuiden woonden, Indianen, zooals ze ook nu nog genoemd worden. Van lezen en schrijven en een menigte andere nuttige zaken wisten ze niets. Toch hadden ze al iets, wat wij tegenwoordig ook nog hebben. Je weet wel, dat elk land een eigen vlag heeft, die het onderscheidt van andere volken. Ook heeft elk land, ja elke stad, elk dorp, hoe klein ook, een eigen wapen. Hier is het een leeuw, daar een beer, elders weer een ander dier. Nu, elke Indianenstam heeft ook zoo'n wapen, dat hem onderscheidt van andere stammen. Ja, elke familie houdt er zoo'n wapen op na, net als bij ons de voorname lieden óok een familiewapen hebben. Zoo'n Indiaansch wapen wordt „totem" genoemd, en is meestal de afbeelding van het een of andere dier, een hert, een haas, een bever, een visch enz."

„Maar va, u zou me wat vertellen van brieven, die zulke menschen elkaar schrijven, en nu praat u maar aldoor over wapens."

„Nu, nu, Suze, dat komt nog. Hoor maar; of wacht, ik zal je een zoo'n Indiaanschen brief laten zien. Kijk, hier heb ik er een."

„O, paatje, wat hou je me voor den gek. Dat is geen brief, dat is een prentje, zooals kleine broer wel eens teekent. Kijk eens, wat rare beesten. Je kunt niet eens zien, wat het zijn. Alleen de visch en de man lijken wat."

„En toch is dit een Indiaansche brief, Suusje. Maar die kan jij nog niet lezen. Wil ik je eens vertellen, wat er in dien brief staat?

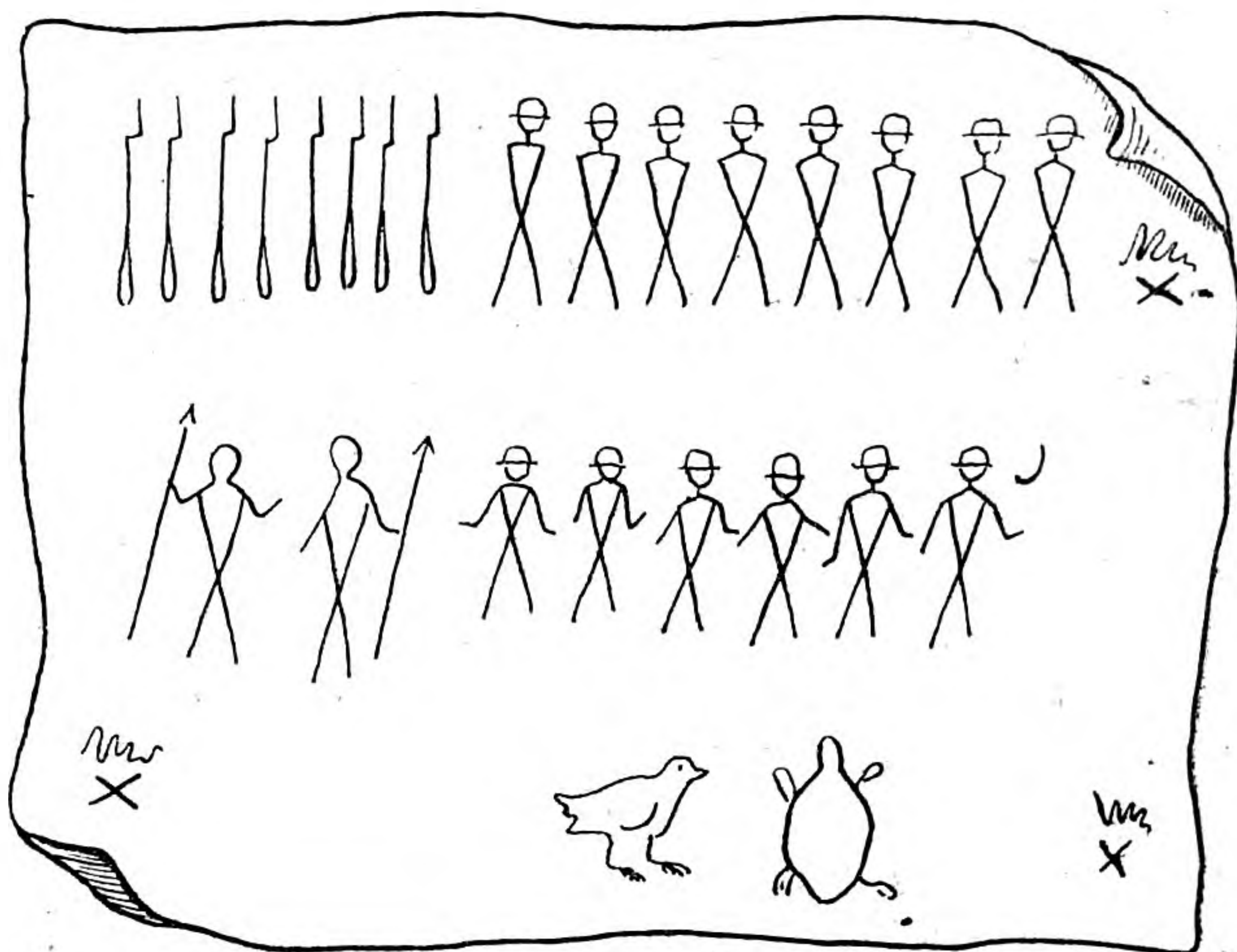
Deze brief werd door een aantal Indianenstammen in 1849 aan den President der Vereenigde Staten van Amerika gezonden. De dieren, die je hier ziet, zijn de totems of familiewapens der verschillende stammen, die den President wat te verzoeken hadden. Zie je wel, dat in elk van die totems een hart is geteekend, en dat er lijnen loopen van al die harten en van al de oogen naar het hart en het oog van het voorste dier, dat zeker het totem is van den aanvoerder? Daarmee wilden de Indianen te kennen geven, dat ze allen hetzelfde wenschten. Immers, de wenschen komen uit het hart, zegt men wel eens. En die ooglijnen beteekenen, dat ze allen, evenals hun aanvoerder, die wenschen graag vervuld zagen.

De dikke, zwarte streep stelt een groot meer voor, waar de Indianen woonden. Onder het groote meer zijn vier kleinere geteekend, en twee lijnen loopen van het groote meer naar de vier kleinere. Nu wilden ze door dezen brief den President verlof vragen, van het groote meer te mogen verhuizen naar de vier kleinere meren.

Wat zeg je nu van zoo'n Indiaanschen brief? Is dat niet heel aardig gevonden?"

„Ja, pa, dat is erg leuk. Zoo'n brief zou ik heelemaal niet kunnen schrijven en nog minder lezen. Hebt u er nog meer zoo?"

„Kijk nu zoo'n klein, ontevreden nest eens aan. Ze is met dien eenen mooien brief nog niet tevreden. Nu, ik heb er nog wel een. Dien wil ik je ook wel eens laten zien. Kijk, hier is hij."

„O, dien vind ik nog aardiger. Daar staan geweren op en mannetjes, en een schildpad en een vogel. En die drie kruisjes, wat zijn dat?"

„Ho, ho, niet al te haastig, kleintje. Zooveel vragen kan ik niet tegelijk beantwoorden. Ik zal je eerst een geschiedenis vertellen.

Amerika is een heel groot land, zoo groot, dat het erg lang geduurd heeft, eer de blanken, die er kwamen wonen, met alle rivieren en bergen bekend waren. Om er nu wat meer van te weten, werden door knappe menschen reizen ondernomen, b.v. om te weten, waar de een of andere rivier begon, of zoo'n rivier bevaarbaar was, enz. Zoo werden ook eens door de regeering zes heeren op reis gezonden, die de bronnen van de Missisippi, een groote rivier, moesten opsporen. Ze kregen een aantal soldaten mee, om hen op reis te beschermen tegen vijanden, want de Indianen zagen niet graag, dat de blanken in hun land kwamen.

Er gingen ook twee bevriende Indianen mee, om tot gids te dienen. Je weet toch wel, wat een gids is?"

„Neen, pa, daar heeft de juffrouw nog nooit van verteld."

„Wel, je begrijpt, dat de blanken den weg in het land der Indianen niet kenden. Nu moesten de gidsen den weg wijzen.

Een der reizigers kon de taal der Indianen spreken. Als ze dus onderweg roodhuiden ontmoetten, moest die met hen spreken en het dan aan zijn kameraden weer oververtellen. Die was dus de tolk van het gezelschap.

Wat gebeurde er nu. Op een middag raakten de gidsen verdwaald. Ze wisten heelemaal niet meer, welken kant ze uit moesten, want er waren toen in Amerika nog geen gebaande wegen, hoor. Alles was bosch of prairie."

„Wat is dat, pa, prairie?"

„Een prairie is een verbazend groot stuk vlak land, zóó groot, dat er dagen noodig zijn, om het over te trekken. Er groeit niets dan zeer lang gras, zoo lang, dat jij er best in wegkruipen kunt. Je begrijpt dus, dat het erg moeilijk is, in zoo'n land den weg te vinden.

Nu, de reizigers waren dan verdwaald. Wat te doen? Het werd avond en ze besloten, den nacht maar onder den blooten hemel door te brengen. 't Zag er niet te best voor hen uit. Ze begrepen wel, dat de regeering hen zou laten zoeken, als ze niet terugkwamen. Maar hoe moest men ze in dat groote land vinden, waar niets dan Indianen woonden. Een der reizigers zei: „Laten we een brief schrijven, waar we morgen heen gaan, naar 't Noorden, Oosten, Zuiden of Westen, en dien aan een boom vastmaken."

„Neen," zei een ander, dat gaat niet. De Indianen, die hier langs mochten komen, zouden hem toch niet kunnen lezen."

Maar de Indiaansche gidsen wisten raad. Ze braken een dikken tak van een boom en staken dien in den grond, een beetje schuin naar den kant, waarheen ze den volgenden morgen verder zouden gaan. Daarna schilden zij ook een groot stuk beukenschors van een naburigen boom af en begonnen aan den gladden binnenkant allerlei figuurtjes te teekenen. Zoo ontstond de brief, dien ik je daareven heb laten zien. Ze maakten hem aan den tak vast, en — klaar was de zaak. De Indianen, die nu hier voorbijkwamen, konden op den brief zien, wie hier geweest waren en welke richting ze genomen hadden."

„Nu, pa, ik kan wel merken, dat ik geen Indiaan ben, want ik begrijp er niemendal van."

„Wel, het is toch nogal gemakkelijk. Hoor maar.

De acht mannetjes met de geweren naast zich zijn..."

„De soldaten, pa. Ja, dat is nogal duidelijk."

„Precies. De twee poppetjes zonder hoed en met een lans in de hand zijn..."

„De Indianen, die den weg moesten wijzen."

„Oók geraden. En de zes daarnaast zijn de geleerde heeren, die de reis moesten maken. Zie je wel, dat de rechtsche een krom streepje naast zijn hoofd heeft. Dat stelt een tong voor, en omdat we met onze tong spreken, zal de eerste man dus de tolk moeten verbeelden.

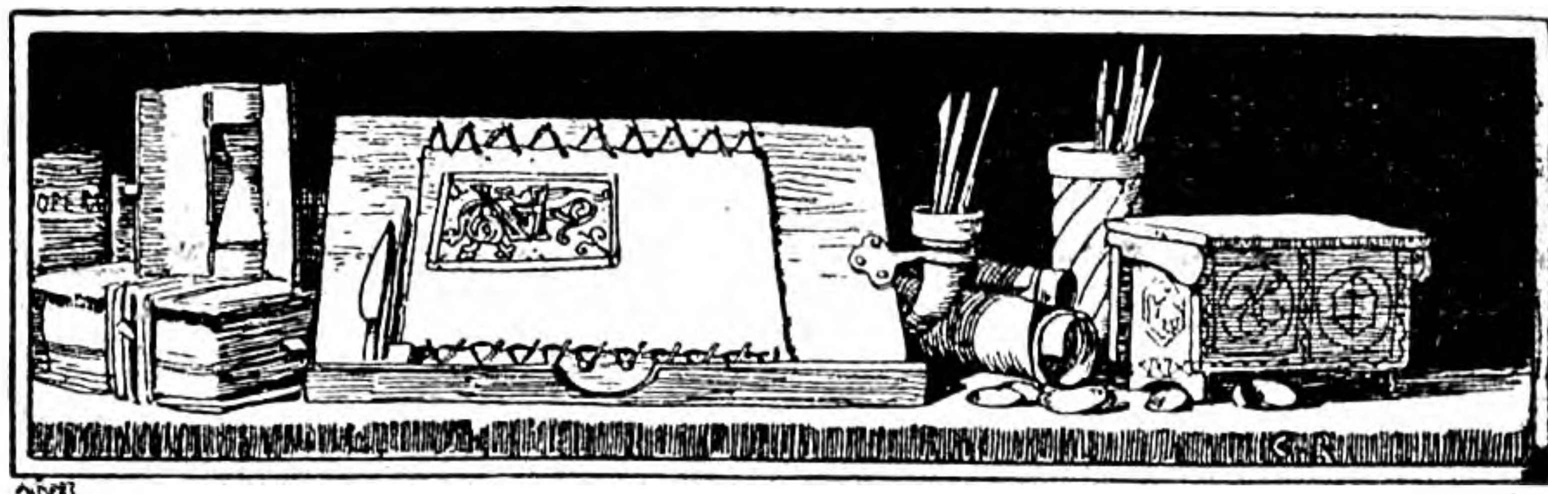
In de hoeken zien we drie kruisjes met een krabbeltje er boven. Hiermee wilden de Indianen aanduiden, dat ze drie vuren hadden aangelegd om de wilde dieren op een afstand te houden. De gekruiste streepjes zijn de brandhoutjes, het krabbeltje is de rook van het vuur. Onderaan den brief kan je nog zien, wat ze dien avond gegeten hadden, n.l. een schildpad en een prairiehoen.

Wat zeg je nu wel van dezen tweeden brief? Hebben de Indiaantjes daar niet eens precies in verteld, wat ze wilden, dat latere voorbijgangers zouden weten?"

„Ja, va, ik vind het heel aardig, maar toch vind ik zoo'n Indiaanschen brief nog veel moeielijker dan den mijnen. Ik ben maar blij, dat ik er zoo een niet aan tante Cato behoef te schrijven. Wat zou ze een verbaasd gezicht zetten, als ze zoo'n prentje kreeg. Ze zou er heel niet uit wijs worden. Dan vind ik mijn brief veel gemakkelijker."

„Komaan, Suze, daar straks vond je een brief schrijven zoo moeielijk, en nu vind je het gemakkelijk. Begin er nu maar gauw aan, dan kom ik straks eens lezen, wat je zooal geschreven hebt. En misschien vertel ik je later nòg wel eens wat over „brieven schrijven."

JOH. A. BOER.

TWEE PORTRETJES.

Woorden van P. v. d. W. Muziek van H. TIJSSEN.

Opgewekt.

ZANG.

KLAVIER.

f *mf* *mf* *p* *p* *l. h.*

1. Hier een scheur en daar een gaat-je,
Hier een vlek en daar een klad.
Waar zij kijkt in kast of laad-je,
Al-tijd mist zij dit of dat.
't Ee-ne stuk be-derft het an-dre,

Al - tijd is er wat te zoek, Al - les op en door el - kan - der,

Of ver - from - meld in een hoek

Slot.

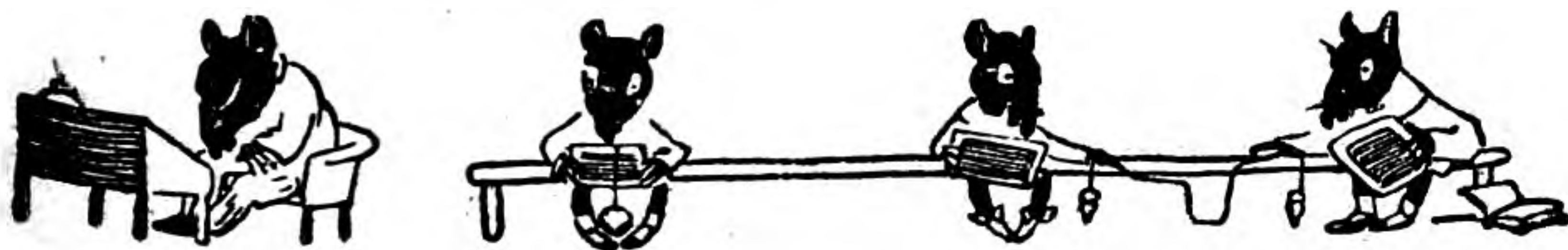
2. Ze is zeer netjes op haar kleeren,
Nooit ziet men een scheur of vlek.
Alles heeft zijn vaste plaats steeds
En ze legt het op zijn plek.
Schrift en boeken zijn ook proper,
Nimmer hangt iets uit den band;
In haar kast geen enkel stofje,
Waar gij kijkt in hoek of kant.

3. Hoe vindt gij deez' twee portretjes?
't Tweede staat wis 't best U aan;
Dan is in Uw later leven,
Elkeen over U voldaan.
Wees dus netjes op uw kleeren,
Ordlijk ook op al uw goed.
Zindlijkheid naar ziel en lichaam,
Dat is zooals 't wezen moet.

Raadsels.

Oplossing van den rebus uit no. 9.

Wie acht-er uitraakt moet in-halen.

REBUS.

Ingezonden door **Max Brouwers**, Venlo.

BRIEVENBUS.

Corrie van de Wiel, Culemborg. Ja, dat je nog 'ns met 'n brief terug zou komen, had ik wel verwacht. Corrie zit graag op 'r praatstoeltje! Maar met zoo'n móóien brief, nee, dat had ik met al m'n dapperheid niet durven hopen. Voor je „kostbare" wenschen m'n besten dank, ook aan Va en Moe. Houten Klaas steekt bij jullie vèr boven alles uit, dat merk ik wel. Maar hoe die koddige sinjeur je ook aantrekt, voor z'n avonturen bedank je toch feestelijk. *Alles* wat R. J. wekelijks presenteert, is jullie hòògst welkom. Zeker, die geschiedenis bij 't standbeeld van Mgr. Hamer wàs mooi. Aardig, dat je van dat standbeeld ineens op Dr. Schaepman roemrijker gedachtenis komt, die bij de onthulling van dat standbeeld z'n laatste redevoering sprak. Voor de grooteren uit onzen vriendenkring, die op school al wat van de nieuwere geschiedenis gehoord hebben, is die groote verdediger der Katholieke zaak geen onbekende. Dat thans onze jeugd overal zoo heerlijk profiteeren kan van goed godsdienstig onderwijs, heeft ze voor 'n groot deel aan dien koenen strijder te danken. R. J. die al sinds eenigen tijd bezig is, ons om de standbeelden der groote mannen van ons vaderland te scharen, zal Dr. Schaepman's gedenkteeken niet voorbij gaan. 'n Aardige herinnering heb je bij me wakker geroepen, Corrie. Ook ik had de eer en het groote genoegen, de laatste redevoering van Dr. Schaepman te mogen aanhooren, staande als het ware in de schaduw van die onvergetelijke heldengestalte. Nog vaak zie ik ze vóór me staan. — Tot slot moet ik je nog zeggen, dat ik 't heel best vind, dat Catootje 't blaadje overneemt. Maar daarmee zegt toch Corrie onzen vriendenkring niet vaarwel?

Antoon en Paulina van Bakel, A'dam. Jullie klein maar hartelijk briefje moet ik hier even memoreeren. Je gulle wenschen hebben me goed gedaan. Ik hoop, dat O. L. Heer jullie niet minder dan mij geven mag. Flink van je, dat je R. J. neemt, waarvoor ze gegeven wordt, om te *genieten* en te *leeren*. En als Antoon en Paulien haar eenmaal vaarwel gaan zeggen, staat al weer 'n rij van jongere Bakeltjes gereed, om dien huisvriend bij den haard te houden. Zou je m'n toekomstige vriendjes uit de Wilhelminastraat maar 'ns niet vast aan me voorstellen? Ja, wil je? M'n beste groeten, ook aan Pa en Moe, en 't kleingoed! Dag Antoon en Paulien!

Helena Verlinden, Maasbree. Wel, ben jij in school de naaste buur van Gouda Vaessen uit de vorige bus. Dus ook haar vriendin, wed ik. Anders zou je samen niet zoo kameraadschappelijk nu en dan 'ns van „eerste plaats in de klas" verwisselen. Deze maand heb jij ze heel gemoedelijk aan Gouda ingeruimd. 't Blijft toch in de familie, dacht je zeker. Maar aan 'n derde mededingster laat je natuurlijk geen kans! Wat je me verder in je brief vertelde, is niet voor de groote klok, he? Dat blijft tusschen Lena en den raadseloome! Alleen moet 'k nog even zeggen, hoe mooi ik die „aparte Zondagsche Mis" voor jullie vind, „als er ook preek is voor je en de grooten dan niet in de H. Mis mogen zijn, omdat jullie allemaal in de banken zit." Zoo iets heerlijks wensch ik alle leden van onzen vriendenkring van harte toe. Nu krijg je nog 'n bedankje voor je wenschen en m'n beste groeten voor Vader en Moeder, broertjes en zusjes, de Eerw. Zusters en alle Maasbreesche abonneetjes!

Ernest Hustinx, Maastricht. 'n Vriend van me, wonende onder den rook van 't raadselbureau! Die 'k 'n vriendelijk bedankje schuldig ben voor z'n mooie wenschen; nòg een tweede voor de tweede flinke bijdrage raadsels. Van Ernest krijgt de raadseloome ook 'n welgemeend dankje, omdat 'k m'n vriend in de bus herdacht heb. Overbodig dat bedankje, Ernest! Dat had je eerlijk verdiend. En die „eer" kun je genieten zoo dikwijls als jij zelf maar wilt en ik in de bus 'n plaatsje voor je beschikbaar kan stellen. Voor 'n antwoord sta 'k je borg; 'n *spoedig* wederwoordje kan echter niet altijd. Die tooverkunstjes wil 'k wel 'ns graag zien, om te kunnen oordeelen of je 'n „toovenaar" bent van 't echte ras. Dan dien je me er bij te vertellen, of ze uit je eigen brein afkomstig zijn. Is aan die twee voorwaarden voldaan, dan mag je voor heel onzen kring je tooverkunst vertoonen. Ik zeg ook: Tot ziens! Dag!

Marguerite van den Heuvel, Geldorp. Ja, zus, de schoone kunst van teekenen, of schilderen als je liever wilt, staat in onzen kring in hooge eere! Jou briefje heeft me ineens weer doen denken aan den tijd van zooveel jaren her, toen ik me ook als kleuter aan die schoone kunst wijdde en wel precies op dezelfde manier als onze Marguerite: eerst met potlood teekenen, dan „verven" — waardoor de potloodteekening weer zoo'n beetje op den achtergrond raakte — en ten laatste de lijnen weer 'ns terdeeg met potlood ophalen. Die konden dan zoo echt zwart blinken op de kleurige verf. Is je dat ook niet opgevallen, zus? Je doet natuurlijk vele groeten van me aan je Fransche leermeesteres. Ik doe niet minder, hoor, en geef ook „très bien en o fouten" Tevreden? Ook mijn groeten aan Pa en Ma; en de leste en beste zijn voor Marguerite!

Hendrik Oud, Buren. We meenden laatst al in 't hooge Noorden te zitten, toen we onzen vriend Hoff in Uithuizen gingen opzoeken, Nu nog 'n stapje hooger asjeblief, de waterlaarzen aan, over den grooten vangdijk door de Waddenzee naar het eiland Ameland. Want daar woont de noordelijkste vriend van R. J., Hendrik Oud. Denk nu maar niet, dat onze vriend daar ook in figuurlijken zin op 'n eiland woont. Ameland heeft 'n Europeesche vermaardheid, althans onder de natuurliefhebbers, die daar 's zomers 'n kijkje komen nemen aan 't strand, om de mooiste en meest zeldzame zeevogels daar in hunne broedplaatsen te gaan bespieden. Voor Hendrik is dit zeker iets heel gewoons? Ben je ook vogelliefhebber? Of is 't hier weer 't spreekwoord van 't veen en 't turfje? Nou, de raadseloome zou er z'n hart ophalen, hoor! Dan gingen we meteen samen de merkwaardigheden van je woonplaats Buren 'ns bewonderen, 'n beetje in 't duin rollen en ja, verder kan ik mijn program niet voltooien. Dat zal wel 'n nare tijd geweest zijn, toen je goeie broertje daar zoo ernstig ziek lag. Maar den eersten Vrijdag van Januari weer naar de kerk geweest, dus nu weer heelemaal opgeknapt zeker? Ten slotte dank ik je nog voor je mooie wenschen en hou je aan je woord: later 'ns wat meer. Ik spits me er al op. Hiermee gaan m'n beste groeten voor de „Oudjes" den vangdijk over!

16 Februari. A. V. SERVAES.

De volgende week weer kleingoed en daarna 't brievenrijtje: Theo en Wim v. Geldorp, Hermientje Berlage, Dora v. d. Werf, Paul Raymans, G. J. van Zon, Jos. Bosch, Freekje Terpstra, Miesje en Jozef Visser, Cisca Luneman, Johan v d Meché, Bernard Martijn, Kleuters v. Kwadendamme, Haagsche abonn. 6e klas, Par. str., Henri en Louisa Hoffmann, Servaas Crapts, 't Vriendengilde van Henlo, Annie Smit, Leidsche vriendinnetjes, 't Tegelsche viertal, Herman Drost, Rika Schellen, Zusjes Liphuizen, Johanna en Cor Vengst, Adriaan en Johanna Blocks, Goesche vriendinnetjes, Christiaan Schulpen, Dungensche vriendinnetjes, Josepha Verbeke, Catrientje Moormann, Bernardine v. Kessel, Johan Schijvens.